

Framhald av forsiðuni nógvu upplýsingunum. Og tað eru so teir dansku verjmyndugleikarnir. Eg ætli nær, at skjóta upp í Marknaðarnevndini, at danski verjumálaráðharrin og møguliga úttanríkisráðharrin eisini skulu mæta upp í Marknaðarnevndini sum skjótast og geva eina frágreiðing.

So meti eg eisini, at spurningurin um russiska njósning verður fyrirlagdur tí myndugleikanum. Tí tað mugu vera dansku verjmyndugleikarnir, sum hava nakran møguleika at vita, um nakað slíkt fer fram.

— Merkir tað, at tit vilja kanna, um nakað er í teimum gitingum, sum m.a. hava verið í Dagblaðnum og Dimmaletting um russaranjósning?

— Eg haldi, at tá hetta er komið fram og hóast kanska einki grundarlag er undir gitingunum, so mugu vit eisini frá verjmyndugleikanum fáa at vita, hverjar upplýsingar teir hava um hetta. Tað kann ikki bera til, at føroysku myndugleikarnir eru óvitandi um slík viðurskipti. Er tað so, at tað kann afturvísast so skal tað afturvísast, og er tað so, at nakað er um tað, so mugu vit handla har eftir.

— Tað hevur verið víst á, at tað er lógið av russum at senda skip henda vegin til umvælingar, tá teir hava stórar skipasmíðjur sjálvir. Er nakað lógið í hesum?

— Tað er møguligt, at rusar við hesum vilja visa, at teir vilja veita eina ávísu búskaparliga hjálp til Føroyar. Teir eru eisini hugsaðir fyrri nærri handilssambandi við onnur lond. Har trúgv eg ikki Føroyar eru nakað undantak. Hetta er ein politikkur sum rusar og aðrir føra. Vit mugu tí sum føroyingar duga at skyna imillum, nær talan er um handil og hernaðarspurningar. Tað er okkara uppgáva.

— Nú handtók politíð russarnar. Heldur tú tað var rætt.

— Um teir høvdu gjørt tað uttan mun til hverjar

persónarnir vóru, so var tað helst rætt.

Teknikkur!

Vit spurdu so Jógvan Sundstein, um hann gjørdist sannfærdur um, at stóðin í Mjorkadali ikki verður brúkt í álopsendamál og til njósning, eftir at hann hevði sæð teknikkin har?

— Tekniskt hevði eg ongan møguleika at kunna sannføra meg sjálvum um tað.

— Men var tað ikki júst tí tað var á Sornfelli?

— Jú, men tað vistu vit væl frammanundan, at «teknikkinn kundu vit ikki klára», og menn, sum hava væl meiri tekniskt skil enn eg, mettu heldur ikki, at teir fingur nakra tekniska vissu fyrri hasum. Vit fingur eina munnliga frágreiðing og eina fyrivisan, sum tyktist at vera rættlaga opin. Men eg meti ikki, at vit sum vanligir leikmenn kunnu gera meira við hatta. Tí má fyrst og fremst danski verjumaðlaráðharrin kunna svara spurningum og koma við upplýsingum.

— Vil tað so siga, at tú góðtekur ikki tað leiðarin í Mjorkadali greiddi frá, at stóðin ikki er lurtist, og at hon ikki verður brúkt til njósning?

— Eg trúgvi ikki, at hann sigur ósætt. Men eg má hava rætt til sum marknaðarnevndarlímur at krevja, at vit fáa hesi tingini váttað frá politiskari síðu.

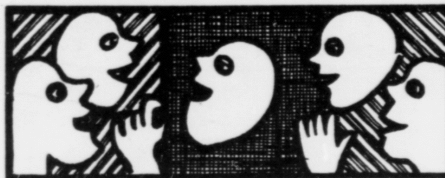
— Men er tú ikki samdur í tí, at tað besta vápníð hjá milliterinum eru loynidómar?

— Jú, tað er helst rætt, at loynidómar eru nakað sum verður brúkt innan milliter í stóran stíl.

— Og hvi skal tað ikki verða brúkt í Føroyum eisini?

— Jú, tað skal eg so ikki avvisa, men vit hava bert fingið váttað, at politisku myndugleikarnir í Føroyum vita minni enn politiskir myndugleikar annars vita í øðrum londum, endar Jógvan Sundstein.

jan

Demokrati

Hóast sjónvarpið í seinastuni hevur sent um Drotningavitjanina, so veit eg kortini ikki, um fólk munna hava gloymt Mjorkadal og fyrirtaksemið har uppi.

Ein roynd var kortini gjørd, at minna fólk á radarstøðina og tí ótrygd sum stóðst av avdúkingini og skrivningini í seinastuni.

Eftir tí sum kom fram í sjónvarpinum, kundi eingin kenna seg tryggan. Bert stendur spurningurin eftir, hvi varð hesin fundur?

Ikki skal tað lastast sjónvarpsleiðsluni, at teir sendu tilfarið, men eg imyndi mær, hvat kundi verið komið burtúr, um vit áttu fólk ið dugdi at avdúka veruleikan, — soleiðis face to face. — Eitt føroyskt sjónvarps-aktuelt!

Rosmary's Baby, gysarin, reykt av skránni, tí drotningavitjanin er. Tað er jú minni skakandi sending, har vit sá gestirnir ganga, standa, sita og heilsa upp á fólk.

Tó kom sjónvarpsmanningin væl frá teimum frystu royndunum, og ivasamt er um teir fáa blund í eyguni, dagarnar meðan drotningahjúni flúgva um oyggjarnar.

Otrúligt so skjótt tað gongur, — móttøka í Klaksvík, í Svinoy o.s.f., og sama kveld í sjónvarpinum. Helt meg hoyra, at Zacharis Hammer, sum ehlst er «læntur» í vikuskiftinum, var serstakliga pæstur av ferðini.

Nú hevði alt Føroya land høvi sum áskoðarar at siggja «borgmeisteraketuna» í Klaksvík. Soleiðis nevnt hesin lutur í Danmark, men í minnum eygum líkist býráðsformaðurin í Klaksvík einum týskum baróni, sum hevði lænt sær fjaðrar úttanlanda! Eitt sindur «flovsligt» fyrri Klaksvíkina.

Drotningavitjanin er eitt, og tað er so meinalyst, men hevur kortini stóran tyding fyrri part av hyggjarunum, og neyvan hava so nógvar fólk í Føroyum verið so væl orientaði, sum undir hesi vitjanini úr Danmark. Tað er helst tað fyrirbrigðið, sum Óli Breckmann í grein aðrastaðni í blaðnum, kallar demokratiskt!

Annað innlit í samfelagsmynstri, sum ikki á nakran hátt kann kallast demokratiskt er sendirøðin Brotsmannaliðið, sum vit nú hava fingið frið fyrri. Hondina upp á hjartað, — hatta var tann mest fullkomna tekniska framleiðslan og leikistaliga framfærslan, sum hevur verið send í sjónvarpinum. Sjálvt teir minstu hjáleikararpartarnar vóru so heilskapar, at ikki ein hyggjari fekk loyvi at ivast í, hvat fór fram á skerminum. Sendirøðin er fyrri vist eisini tann mest ódámiga, — ikki tí brotsmennirnir vóru sýndir sum einglar, tó uttan gloriu, men tí tú sum hyggjari bar í betuflika fyrri allar illgerðir teir framdu. Menniskjansliga kann ein siga, at hetta var manipulering av ringasta slag, og tú vart verjuleys móti tí ágangi sum fór fram, tó at tú kanska ikki tók lut í hesum beistagerðum. Mest ódámligt er tað, at sendingin var frá veruleikanum, men á besta amerikanska hátt er pyntað við glitri o.s. hjálpiamboðum, sum amerikanar eru viðagitnir fyrri at bera fram. Morð og terrorvirksemi er ikki bert filmur, men harðrendur veruleiki.

Deyvaguðstænasta og konfirmatión vóru eisini stundir at senda í vikuskiftinum. Tað tóktist so rættvist, at konfirmantarnir hugdu upp á prestin tá hann vælsignaði teir frammanfyrri altarið. Her plaga ungfolk annars at drýpa høvur. Hesin háttur at taka móti konfirmatiónini var minst lika so vakur og hátíðarligur.

Dagney Joensen

sjónvarp

Týsdagin 15. maí

17,30 Sjónvarp fyrri teg

17,55 Liðugt

20,00 SV-aktuelt

20,45 Uppruni menniskjans 5 (7)

21,35 Morð í paradís

en. filmur

23,05 Liðugt

Týsdagin 15. maí kl. 21,35

Morð í paradís (am. filmur)

Filmurin er gjørdur eftir krimi-skaldsøgu hjá Agathu Christie og er beinleiðis gjørdur til sjónvarp í 1983.

Ein eldri áhugadetectivur, Jane Marples, leitar sær til Vestindisku oyggjarnar í vetrarhálvuni. Her hittir hon bretska major. Palgreve, sum sigur frá nøkrum morðum, sum ikki eru avdúkað. Bráðliga steðgar hann á.

Næsta morgun er hann deyður! Stutt eftir doyir stovugentan á gistingarhúsinum.

Miss Marple og ein eldri sjúklingur, Hr. Rafael, fara undir at avdúka hesi morð.

Helen Hayes hevur leiklutin sum Jane Marples.

Týsdagin 15. maí kl. 17,30

Helmar eigur eitt hús

Í sendingini fyrri børn er tað framhald frá seinastu ferð, sum Helmer (Jesper Klein) sigur frá.

Hann hevur havt so tøft við at siga søguna, men nú fær tú so alt at vita í dag.

